

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii și de avocatul Alexandr Podlesnov în privința inculpatei

Andronic Elisaveta

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>23.05.2017 – 03.12.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>03.01.2019 – 29.05.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>01.08.2019 – 09.10.2019.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 03 decembrie 2018, Andronic Elisaveta a fost condamnată în baza art. 238 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare, și în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal la 4 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul învățământului și educației pe un termen de 3 ani.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin *adăugirea parțială* a pedepsei neexecutate conform sentinței Judecătoriei Soroca din 10.05.2017, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul învățământului și educației pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, din momentul intrării sentinței în vigoare.

De la Andronic Elisaveta s-a încasat în beneficiul lui Mînzat Marcel suma de 5500 lei și în beneficiul lui Botnari Cristina suma de 6000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpata Andronic Elisaveta, activând în baza Ordinului Ministrului Educației nr.1 din 25.08.2002, în funcția de director al IIP „Prometeu-EPT” din xx, la sfârșitul lunii septembrie 2014 - începutul lunii octombrie 2014, în scopul obținerii prin intermediul lui Ciuprin Mihaela a unui credit, deținând următoarele informații false: certificatul eliberat persoanei fizice pentru primirea creditului la BC „Moldova Agroindbank” SA, nr.57 datat cu 01.10.2014, pe care l-a confecționat personal, indicând în el cu text scris că Ciuprin Mihaela activează în calitate de profesor de limba română și bibliotecară în cadrul Colegiului „Prometeu-EPT” din xx, Cod fiscal xx, iar salariul său pentru 7 luni de activitate, pentru perioada martie 2014 - septembrie 2014 a constituit 33 358, 50 lei; copia carnetului de muncă cu Seria AB 0864265, în care personal a înscris cu text scris, precum că Ciuprin Mihaela este angajată a Colegiului „Prometeu- EPT” din xx în calitate de profesoară de limba și literatura română, începând cu 03.03.2014, fiind numită în funcție prin ordinul nr.23c din 03.03.2014, intenționat le-a prezentat cu bună știință filialei Soroca a BC „Moldova Agroindbank” SA, care la 02.10.2014 a încheiat cu Ciuprin Mihaela contractul de credit nr.xx și în baza ordinului de eliberare a numerarului din 02.10.2014 a dispus eliberarea lui Ciuprin Mihaela a sumei de 49.000 lei. După primirea sumei creditului, ultima a transmis lui Andronic Elisaveta suma de 49.000 lei, aceasta cauzând astfel prin acțiunile sale BC „Moldova Agroindbank” daună în mărime de mai mare de 500 unități convenționale.

Tot ea, activând în baza aceluiași Ordin a Ministrului Educației nr.1 din 25.08.2002 în funcția de director al IIP „Prometeu-EPT” din xx și folosindu-se de situația sa de serviciu, în perioada lunilor mai, iunie și august 2016, cu scop de profit, prin înșelăciune și abuz de încredere, intenționat, a dobândit de la studentii Colegiului „Prometeu-EPT” din xx, Botnari Cristina suma de 6000 lei și de la Mînzat Marcel suma de 5500 lei, sub pretextul de a-și continua ultimii studii pentru perioada anilor 2016-2017 în cadrul aceleiași instituții, care în realitate deja nu activa, iar banii însușiți în rezultatul încasărilor acestor plăți i-a folosit în scopuri personale. Ulterior, studentii cunoscând despre sistarea proiectului educațional al Colegiului „Prometeu-EPT” din xx și adresându-se de nenumărate ori către fosta directoare Andronic Elisaveta, de a le restitui banii achitați pentru taxa de studii a an.2016-2017, perioadă care nu și-au făcut studii nici o zi, ultima de fiecare dată le promitea că, le va restitui banii, iar în ultimul timp când sunau, aceasta le închidea telefonul, eschivându-se de la îndeplinirea promisiunilor făcute, în rezultat cauzându-le părților vătămate o daună materială considerabilă în valoare totală de 11.500 lei.

Instanța a reținut că inculpata nu a recunoscut vina și a declarat că în octombrie 2014, printr-o înțelegere cu Ciuprin Mihaela, a fost încheiat un contract de credit cu BC „Moldova-Agroindbank” SA, în care a fost aprobată suma de 49.980,00 lei, ea fiind fidejutor. Înscrisurile în carnetul de muncă, cât și în certificatul de salariu nu au avut mare importanță, deoarece suma era mică. La 02.10.17, bancă a fost eliberat un certificat că a fost integral achitat creditul, dobânzile și penalitățile.

Referitor la încasările pe anul 2016-2017, conform contractului de studii, de pregătire a specialiștilor, achitățile pentru anul următor de studii se efectuează până la 01 iunie anul actual pentru anul următor, începând cu luna aprilie. Privind achitățile efectuate de Botnari Cristina și Mînzat Marcel în mai - iunie, prima sumă a fost achitată la 10.05.16 de Botnari Cristina, suma de 2000 lei și a doua sumă la 11

august, suma de 4000 lei. Mînzat Marcel a achitat cu distanța de câteva zile, în iunie 2500 lei și 3000 lei. La 08.09.16, a fost sistată activitatea colegiului. Ordinele de încasare a taxei de studii pe anul 2016-2017, a eliberat și ea și Brăilă, totul fiind trecut prin registru. Din banii încasați de la studenți a achitat salariile la profesori. Datele bonurilor nu corespund cu datele din registru de casă, în care este arătată suma totală. Anterior a fost condamnată pentru faptul că, Sabina Mihai nu a fost înscrisă în lista elevilor.

Instanța, evaluând în ansamblu probele administrate, audiind părțile vătămate și martorii, a constatat ca fiind dovedită integral vinovăția inculpatei și i-a încadrat acțiunile în baza art. 238 alin. (1) Cod penal, ca prezentarea cu bună știință a unor informații false în scopul obținerii unui credit, dacă prin aceasta au fost cauzate instituției financiare daune în mărime mai mare de 500 unități convenționale și în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca escrocherie, care a produs daune în proporții considerabile, săvârșită cu folosirea situației de serviciu.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care fac parte din categoria celor grave, că inculpata se caracterizează pozitiv, dar ***are antecedente penale***, fiind condamnată prin sentința Judecătorei Soroca din 10.05.2017, în baza art. 190 alin. (2) lit. c), d, 90 Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 4 ani, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, concluzionând necesar de a-i aplica o pedeapsă sub formă de închisoare în limitele prevăzute de lege.

3. Inculpata a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitată pe ambele capete de învinuire, din motivul lipsei componentei de infracțiuni.

Apelanta a invocat că art. 238 Cod penal prevede cauzarea de daune instituției financiare, organizației financiar nebankare, asociației de economii și împrumut sau asigurătorului, dar Ciuprin M. nu este instituție financiară, organizație financiar nebankară, asociație de economii și împrumut sau asigurător, dar este persoană fizică.

Martorul Puzderi V., audiat în calitate de specialist coordonator credite la BC „Moldova – Agroindbank” SA, filiala xx, a confirmat că pretenții banca nu are, obligațiunile contractuale au fost îndeplinite. Ea a fost solicitată ca fidejutor, a achitat creditul, dobânzile și penalitățile.

Învinuirea adusă ei în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, este întemeiată pe declarațiile părților vătămate Mînzat M., Botnari C. și Mînzat S., dar niciunul nu a declarat că aceste daune sunt considerabile pentru ei.

Ori, latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin intenție directă și scop de profit. La caz, acest scop de profit lipsește din motivul că obligațiunea a fost îndeplinită integral. Sumele de bani nu le-a folosit în scopuri personale, dar pentru achitări curente și salariile profesorilor. Aceste sume au fost trecute prin registrul de casă, fapt confirmat și de contabilă Craveț L.

Astfel, lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de escrocherie.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2019, apelul a fost admis, casată sentința în latura pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Andronic Elisaveta, condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul învățământului și educației pe un termen de 3 ani.

Lui Andronic Elisaveta, condamnată în baza art. 238 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa de la 3 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul învățământului și educației pe un termen de 3 ani.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepsei fixate conform sentinței Judecătoriei Soroca din 10.05.2017, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul învățământului și educației pe un termen de 4 ani.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 5 ani, cu condiția că în perioada respectivă nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că în acțiunile inculpatei sunt prezente elementele componente ale infracțiunilor imputate, ori, ea a recunoscut că a efectuat înscrierile în carnetul de muncă a lui Ciuprin M., a completat certificatul cu privire la salariul acesteia în scopul de a beneficia de un credit. La caz au fost identificate două contracte individuale de muncă pe numele lui Ciuprin M., unul datând cu 03.03.2014, iar altul cu 30.08.2014, pe când de facto ultima a fost angajată la data de 30.08.2014. La situată dată inculpata nu a avut careva explicații, fiind evident faptul, că s-au introdus date false de către ea pentru a beneficia de creditul bancar oferit.

Pe lângă acesta, prima instanță corect a statuat, că potrivit regulamentului de organizare și desfășurare a procesului educațional în instituțiile de învățământ mediu de specialitate, colegiu, aprobat prin Hotărârea Colegiului Ministerului Educației nr.7.2.7 din 04.10.2004, în cazul transferului elevului de la un colegiu la alt colegiu, potrivit pct. 4.5 aceasta se efectuează după încheierea anului de studii cu succes, în timpul vacanței de vară, cu acordul ambelor instituții, în baza cererii și susținerii diferențelor dintre planurile și programele de studii, cel mult de 5-6 discipline de studii, ținându-se cont de profilul specialităților. Ordinul de transfer al elevilor datează din 08.09.2016, iar Andronic Elisaveta, cunoscând, că activitatea colegiului este sistată și că transferul încă nu era dispus, a admis achitarea de către Botnari C. și Mînzat M. a taxelor de studii, achitările fiind efectuate de ambii în două tranșe.

Însăși inculpata a recunoscut primirea sumelor de 2000, 2000, 3000 și 4000 lei, dar nu a putut argumenta concret destinația și necesitatea încasării premature a acestora, faptul primirii acestor mijloace bănești fiind confirmată și prin bonurile de plată anexate.

Fiind cercetate sub toate aspectele probele administrate și efectuându-se o analiză amplă a acestora, prima instanță a dat o apreciere juridică justă acțiunilor inculpatei, corect încadrându-le în baza art.238 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Totodată, instanța de fond nu a dat deplină eficiență normelor care reglementează procesul stabilirii și individualizării pedepsei penale.

Astfel, stabilind inculpatei pedeapsa pentru concurs de infracțiuni conform art. 84 alin. (1) Cod penal, a indicat atât pedeapsa principală, cât și complementară, pe când inițial a omis să indice pedeapsa complementară care este una obligatorie, ce urmează a fi corectat de instanța de apel, neconsiderându-se această situație o agravare în propriul apel, ori, pedeapsa complementară de fapt a fost stabilită de instanța de fond.

De asemenea, prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea aplicării în privința inculpatei a unei pedepse sub formă de închisoare, însă eronat a concluzionat că este rațională executarea reală a acesteia, nemotivând aplicabilitatea/neaplicabilitatea în condițiile speței a prevederilor art. 90 Cod penal.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Totodată alin.(2) al articolului nominalizat stipulează, că în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Deci, prima instanță justificat a conchis că pedeapsa pasibilă atingerii scopurilor invocate în textul art. 61 alin. (2) Cod penal este anume cea sub formă de închisoare, însă greșit a determinat modalitatea executării, ori, la caz, este oportună suspendarea condiționată a executării acesteia.

Totodată, cuantumul pedepsei definitive sub formă de închisoare, aplicat de către prima instanță în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, de 6 ani acesta urmează a fi redus la 5 ani, rezultând din faptul că prejudiciul cauzat părții vătămate Botnari C. a fost reparat integral, nepersistând careva pretenții, inculpata fiind caracterizată pozitiv.

Art. 90 alin. (1) Cod penal, enunță, că dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

La caz, reținând prevederile normelor precitate, precum și criteriile complementare analizate, luând în considerație caracteristica pozitivă a inculpatei, faptul că ultima este de o vârstă înaintată (a.n. 15.07.1949), a reparat prejudiciul părții vătămate Botnari C., este inacceptabilă dispunerea executării reale a pedepsei

cu închisoarea, fiind rezonabil a suspenda executarea acesteia, pe o perioadă de probațiune.

Ori, potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Deci, prin prisma celor stipulate de legislator în cuprinsul normei precitate, la caz, atingerea scopurilor menționate: de restabilire a echității, de corectare a inculpatei, de prevenire a comiterii altor infracțiuni, va fi posibilă prin aplicarea față de inculpată a pedepsei condiționate, cu stabilirea perioadei de probațiune de 5 ani, cu condiția că în perioada de probațiune menționată acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestei decizii, cu excluderea aplicării față de inculpată a prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurentul a invocat că instanța de apel urma să i-a în considerație că, potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunile prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. d) și art. 238 alin. (1) Cod penal, comise de inculpată, fac parte din categoria celor grave, care prevăd pedeapsa cu închisoarea pe un termen de până la 6 ani, precum și faptul că inculpata nu a conștientizat faptele comise, ***negând pe tot parcursul procesului penal vinovăția*** sa de comiterea faptelor incriminate, nu și-a cerut iertare de la părțile vătămate, manifestând pe parcursul procesului penal agresivitate și batjocură față de cei din urmă, ce relevă că concluziile necesare nu le-a făcut, precum și faptul că, ***anterior a mai comis infracțiuni*** similare, astfel ea este o persoană predispusă spre săvârșirea infracțiunilor și urmează a fi condamnată la o pedeapsă sub formă de închisoare cu executare, care va fi echitabilă și proporțională cu gravitatea infracțiunilor săvârșite, își va atinge scopul și va fi suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimelor, statului și întregii societăți.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. Avocatul Alexandr Podlesnov a declarat recurs ordinar *prealabil*, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpata să fie achitată pe ambele capete de acuzare.

Recurentul a indicat că până la moment nu a primit decizia motivată a instanței de apel, iar termenul de atac expiră, astfel *v-a completa recursul după recepționarea deciziei*.

5.2 La 28 august 2019, avocatul Alexandr Podlesnov a declarat recurs ordinar *motivată*, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpata să fie achitată pe ambele capete de acuzare.

Recurentul a invocat că hotărârile adoptate sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a demonstrat cu certitudine că faptele

incriminate inculpatei nu conțin semnele vreo unei infracțiuni, iar instanțele au dat acțiunilor inculpatei o încadrare juridică greșită.

Pe art. 238 alin. (1) Cod penal lipsește subiectul special, ori, obiectul infracțiunii îl constituie relațiile sociale ce i-au naștere și se desfășoară între creditor și debitor, în urma cărora se cauzează prejudicii unei instituții din sectorul bancar, pe când instituția bancară nu a fost recunoscută ca parte vătămată, iar reprezentantul acesteia a fost audiat ca martor.

Incorectă este constatarea instanței de apel, că instituția bancară nu a avut careva pretenții, de rând ce pe parcursul urmăririi penale, prejudiciul pretins cauzat nu a fost stins și potrivit art. 59 alin. (2) Cod de procedură penală, instituția bancară urma a fi recunoscută ca parte vătămată.

Informația pentru eliberarea creditului la bancă a fost prezentată de Ciuprin M., dar condamnată este Andronic E.

În lipsa raportului de expertiză grafologică, instanța de apel a dedus că inscripții în actele prezentate au fost executate de inculpată, care nu-și recunoaște vina. La caz, urma a fi efectuată expertiza, potrivit art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Pe episodul dat organul de urmărire penală urma a trage la răspundere penală pe Ciuprin M. în baza art. 238 alin. (1) Cod penal, iar pe Andronic E. în baza art. 361 alin. (1) Cod penal.

Pe art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, instanța de apel nu s-a expus despre procedura de insolabilitate intentată în privința IÂP „Colegiul Prometeu -EPT”, decizia în baza căreia inculpata a fost înlăturată de la gestionarea instituției de învățământ, iar administratorul procedurii de insolabilitate a fost A. Lihovețchii, de către care nu a fost organizată nici petrecută vreo adunare a creditorilor, precum și faptul că instituția a lucrat în continuare în regim obișnuit, administrația colegiului, inclusiv Andronic E., a considerat întemeiat, că debitorul își realizează procedura planului, în conformitate cu Legea insolabilității.

Mai mult, prin procura eliberată inculpatei de către administratorul insolabilității, a fost împuternicită cu dreptul de a încasa mijloacele financiare de la studenți, cu ajutorul cărora urmau a fi stinse creanțele curente.

Inculpata a primit de la părțile vătămate banii pentru studii, fiecare dată eliberând chitanțele contabile, sursele financiare fiind folosite exclusiv pentru achitarea salariilor, serviciilor comunale, transport, fapt confirmat prin bonurile de plată.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, reținând că inculpata a comis infracțiuni grave, dar este caracterizată pozitiv, are o vârstă înaintată (a.n. 15.07.1949), a reparat prejudiciul părții vătămate Botnari C., care nu are careva pretenții față de inculpată, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate ultimei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, cât și de prevederile art. 7, 61, 75 alin. (1) și (2), 90 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatei, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Pe lângă aceasta, recursul procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei, dar nu și sub aspectul excluderii prevederilor art. 90 Cod penal.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu

constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

În același timp, conform art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Deci, argumentul recurentului că inculpata a **negat pe tot parcursul procesului penal vinovăția**, este absolut neîntemeiat (*pct. 5. din decizie*).

Or, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatei și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Pe lângă aceasta, în materialele cauzei lipsesc dovezi și întru confirmarea argumentului recurentului că inculpata **anterior** săvârșirii infracțiunilor imputate în speță **a mai comis infracțiuni** (*pct. 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod evident, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de acest recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar al procurorului este vădit neîntemeiat.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul ordinar *prealabil*, avocatului Alexandr Podlesnov, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să-l completeze din oficiu cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Este de reținut și faptul că recursul nominalizat, conținând remarca recurentului că *v-a completa recursul după recepționarea deciziei*, în condiția sa de formă și de

conținut nu are nici-un suport legal, deoarece Codul de procedură penală nu prevede posibilitatea legală de a declara un recurs prealabil.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

Prin urmare, odată ce nu îndeplinește cerințele legale de conținut, recursul ordinar *prealabil* al avocatului Alexandr Podlesnov urmează a fi declarat inadmisibil.

În al treilea rând, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 29 mai 2019, în prezența inculpatei și avocatului Alexandr Podlesnov, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată pe 26 iunie 2019, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în lipsa inculpatei și al avocatului, celor absenți fiindu-le expediată copia deciziei (*vol. II f.d. 235, 253*).

Deci, hotărârea atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 26 iunie 2019, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 26 iulie 2019.

Totodată, potrivit ștampilei respective, recursul ordinar motivat al avocatului a fost depus și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 22 august 2019, adică peste termenul prevăzut de lege.

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce este declarat peste termen, recursul ordinar *motivată* al avocatului Alexandr Podlesnov urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în privința inculpatei Andronic Elisaveta xx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar *prealabil* declarat de avocatul Alexandr Podlesnov, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în privința inculpatei Andronic Elisaveta xx, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Inadmisibilitatea recursului ordinar din 28 august 2019, depus de avocatul Alexandr Podlesnov, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în privința inculpatei Andronic Elisaveta xx, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 noiembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun